

Fine Arts
ISSN: 1308 7290 (NWSAFA)
ID: 2019.14.1.D0225

Status : Review
Received: October 2018
Accepted: January 2019

Merve Dalgın, Senem Acay Sözbir

Bolu Abant İzzet Baysal University, Bolu-Turkey
m.dlgn94@hotmail.com; senemacay@yahoo.com

DOI	http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2019.14.1.D0225	
ORCID ID	0000-0002-4099-8069	0000-0002-2387-6983
CORRESPONDING AUTHOR	Merve Dalgın	

OKUL ÖNCESİ DÖNEM MÜZİK ETKİNLİKLERİNDE UYGULANAN YÖNTEM, TEKNİK VE YAKLAŞIMLAR

ÖZ

Bu çalışmada Samsun ilindeki anaokullarında görev yapan 15 okul öncesi öğretmeni ile yapılan görüşmeler sonucunda okul öncesi dönem müzik etkinliklerinde uygulanan yöntem, teknik ve yaklaşımlar belirlenmeye çalışılmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; öğretmenlerin müzik etkinliklerinde en çok ağırlık verdikleri çalışmaların ritim çalışmaları olduğu, ikinci sırada Orff çalışmaları ve üçüncü sırada şarkı söyleme çalışmalarının olduğu saptanmıştır. Öğretmenlerden yedi tanesi müzik etkinliklerine her gün yer verdiklerini söylerken, üç tanesi haftada 3 gün yer verdiğini, iki tanesi haftada 2 gün yer verdiğini, bir tanesi ise haftada 1 gün yer verdiğini belirtmiştir. Öğretmenlerden 13 tanesinin lisans eğitimi sırasında müzik eğitimi aldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Öğretim Yaklaşımları, Okul Öncesi Müzik Eğitimi, Yöntem, Teknik, Yaklaşım

METHODS, TECHNIQUES AND APPROACHES APPLIED IN PRE-SCHOOL PERIOD MUSIC ACTIVITIES

ABSTRACT

In this study, as a result of interviews with 15 pre-school teachers working in kindergartens in Samsun province, methods, techniques and approaches applied in pre-school period music activities were tried to be determined. The data obtained from interviews were analyzed using descriptive analysis method. According to the results of the research; it was determined that the activities that the teachers had the most emphasis on music activities were rhythm studies, secondly Orff studies and third place singing activities. Seven of the teachers stated that they gave music events every day, three of them gave 3 days a week, two of them gave 2 days a week, and one of them gave 1 day a week. It was determined that 13 of the teachers received music education during undergraduate education.

Keywords: Music Teaching Approaches, Pre-School Music Education, Method, Technique, Approach

How to Cite:

Dalgın, M. ve Acay Sözbir, S., (2019). Okul Öncesi Dönem Müzik Etkinliklerinde Uygulanan Yöntem, Teknik Ve Yaklaşımlar, **Fine Arts (NWSAFA)**, 14(1):39-59, DOI: 10.12739/NWSA.2019.14.1.D0225.

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Türkiye’de, okul öncesi kurumlarında günlük eğitim akışı içerisinde uygulanan etkinlikler arasında müzik etkinliklerinin önemli bir yeri bulunmaktadır. Okul öncesi kurumlarında müzik etkinlikleri için gerekli ortamın hazırlanmasında okul öncesi öğretmenlerinin rolü büyüktür. Müzik etkinlikleri için gerekli ortam öğretmen tarafından en iyi şekilde düzenlenmeli ve çocukların ihtiyacına cevap verecek nitelikte olmalıdır. Okul öncesi eğitimde müzik eğitiminin amaçları, çocukların bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sosyal gelişimlerine yardımcı olmak, duygu, düşünce ve izlenimlerini estetik bir anlatım dili olan müzikle ifade etmelerini sağlamak, çocukta var olan yaratıcılığı ortaya çıkarmak ve ana dilin gelişimini sağlayarak onları temel eğitime hazırlamaktır (Göncü, 2010:355). Bireyin doğuştan sahip olduğu yaratma isteğini, hayatımızın her döneminde var olan müzik ile doyurmak, bu özgür ortamı sağlamak da müzik eğitiminin amaçlarından biri olmalıdır. Bunun için öğretmenlerin öncelikle müziği sevmesi ve çocukların müziği keşfetmelerine yardımcı olması gerekir. Okul öncesi eğitim döneminde müziğin çocuk gelişimine katkıları sebebiyle çocukların ilk örgün müzik deneyimlerini kazandıkları yer olan okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin, müzik çalışmalarına ilişkin yeterlikleri son derece önemlidir (Göncü, 2009).

Okul öncesi eğitimde müziğin önemini ve yerini kavrayan, okul öncesi eğitim kurumlarında kullanılan müzik türlerini tanıyan ve ayırt edebilen, bunları çocukların gelişimsel özellikleri doğrultusunda uygulayabilen bir öğretmen, çocuklara müziğin gizemli dünyasını keşfetmede yardımcı olabilecek ve özel yeteneklerini ortaya çıkarmayı başarabilecektir (Öztürk, 2003:16). Akkaş’a (1993) göre, anaokullarında müziğin sürekli ve yoğun oluşu, eğitimcinin görevini zorunlu olarak yeterli biçimde yapmasını gerektirmektedir. Bu nedenle eğitimci, her şeyden önce iyi bir müzik bilgisine ve tecrübesine sahip olmalıdır. Eğitimci okul öncesi müzik eğitiminin amaçlarını gerçekleştirmek için çaba harcamalıdır. Müziğe yaklaşımı bilinçli olmalı, programında müziğin yerini tam olarak belirlemelidir (Göncü, 2009). Temiz’e (2006:197) göre ise, “Okul öncesi eğitimde müzik etkinliğini yapacak olan eğitimci, müzik etkinlikleri ile kazandırılacak olan hedef ve hedef davranışları tespit edebilmeli, tespit ettiği hedef ve hedef davranışlara uygun müzik etkinliklerini belirleyebilmelidir”. Çocuğun müzik beğenisinin anaokulunda geliştirilmesi; bilgili, bilinçli ve sistemli bir eğitsel çabayı gerektirir. Anaokulu öğretmeni, müzikle ilgili genel kültüre, eğitim için yetecek ölçüde teknik müzik bilgisine, bildiklerini uygulamaya aktarma gücüne ve bunun yanı sıra anaokulu çocuklarının bedensel ve ruhsal özelliklerine ilişkin ne kadar çok birikime sahip olursa, bu konuda o ölçüde başarılı olabilir. Öğretmen, her çocuğun müzik yeteneğini, ses sınırının genişliğini, çalgı çalmaya, şarkı söylemeye, müzik dinlemeye gösterdiği ilgi derecesini, iyi bilmek durumundadır. Öğretmen çocuğu bu ve benzeri özellikleriyle tanımadıkça ve dağarcığıyla, araç-gereciyle, öğretim yöntemleriyle, sistematik bir uygulamayı gerçekleştirmediği, onun müzik beğenisini istediği yönde geliştiremez (Sun ve Seyrek, 1998). Yaratıcı bireylerin yetiştirilmesinde önemli yer tutan müzik etkinliklerinin, günümüzde etkililiği deneylerle kanıtlanmış çağdaş müzik eğitimi yöntem, teknik ve yaklaşımları ile sunulması gerekmektedir. Güncel araştırma sonuçlarına göre günümüzde okul öncesi dönemde en çok kullanılan müzik öğretim yöntem, teknik ve yaklaşımlarının Dalcroze, Carabo-Cone, Kodály, Suzuki, Renklemeli ve Orff olduğu anlaşılmaktadır (Tufan ve Sökezoğlu, 2009:3).

Orff-Schulwerk Yaklaşımı: Okul öncesi eğitimde müzik etkinliklerinde kullanılan özel öğretim yöntemlerden ilki Orff

öğretisidir. Orff-Schulwerk, kısa bir tanımla müzik, hareket ve dil öğelerinin birlikte kullanıldığı, doğaçlamalara dayanan, grup aktiviteleri içinde bireyin yaratıcı potansiyelini geliştirmesine olanak sağlayan bütüncül bir müzik eğitimi anlayışıdır. Carl Orff (1932)'un deyişiyle Schulwerk "Müzikte uzmanlık eğitimi değil, uzman olmayanlara müzik eğitimidir." Çocuklar ve amatör yetişkinler, uzman olmayan grup içerisinde sayılabilir (Özevin, 2018). Besteci Carl Orff (1895-1982), çağdaş müzik eğitimine armağanı olan Orff-Schulwerk'i aslında yerel bir hedef güderek, "Bavyera çocukları için oluşturur" (Haselbach, 2015). Ancak Orff-Schulwerk hedeflenenin ötesine geçer ve Avrupa, Amerika, Asya ve Avustralya'ya yayılır. Ortaya çıkışının üzerinden yıllar geçmiş olmasına rağmen Orff-Schulwerk hala geçerliliğini korumaktadır (Özevin, 2018). Orff Schulwerk'de her ülkenin kendi kültürü kaynak olarak kullanılmaktadır. Sayışmalar, tekerlemeler, değişik el oyunları, danslar Orff Schulwerk yaklaşımında kullanılan araçlardır. Şarkılara ve konuşma formundaki sözlere el çırpma, ayakları yere vurma veya davul, marakas, ritim çubukları gibi Orff çalgılarıyla eşlikler yapılmaktadır. Çocukların grup halinde sanki bir orkestrada müzik yapar gibi bu çalgıları kullanmaları birbirlerine karşı saygılı ve daha hassas bir müzik dinleyicisi olmalarına destek vermektedir (Çimşir, 2013).

Alman besteci Carl Orff (1895-1982) tarafından geliştirilen bu yöntemde çocuğun ritim duygusunun ve yaratıcılığının geliştirilmesi amaçlanır. Ezgili-ezgisiz vurmali çalgılar olan Orff çalgıları dört-beş yaş çocuğunun çalabileceği bir çalma kolaylığına sahiptir. Bu nedenle okul öncesinde Orff çalgıları en çok tercih edilen ve kullanılan çalgılardır (Özen, 2004:61). Başka bir deyişle, Orff Öğretisi; tek düze bilgilerin aktarıldığı, notalı kulaktan şarkı öğretildiği müzik derslerinden daha farklı olup, bireysel ve grup çalışmalarını üzerinde yoğunlaşan, çocukları aktif olarak derse katan, onları yaratıcılığa yönlendiren bir öğretimdir (Uçal, 2003:111). Orff yönteminde, insanın en önemli enstrümanı sesi ve bedenidir. Bir öğretmen açısından beden dilini nasıl kullanacağını bilmek, hitap ettiği grupla iletişim kurmak açısından önemlidir (Özevin, 2006:1). Çocukların müzik eşliğinde dans etmeleri, vücutların kontrolünü kazanmalarında etkili olmaktadır. Yürüme, koşma, hoplama, zıplama vücudun hareket kapasitesini geliştirmekte, bunun yanında parmak sıklatma, el çırpma, dizlere vurma, ayak vurma gibi hareketler de ritim üretmelerine, doğaçlama yapmalarına yardımcı olmaktadır (Tufan ve Sökezoğlu, 2009:4). Çocukların birlikte çalması, eğlenceyi paylaşması, işbirliği yaparak birbirlerine uyum sağlaması, temel sosyal davranış biçimlerini öğrenmelerinin yanında öz saygıların da gelişmesine yardımcı olur. Böylece çocuklar, kendi bireysel çözümlerine güvenmeyi öğrenerek, bireyselleşme arasındaki dengeli tavrı daha kolay bulabilirler (Tufan ve Sökezoğlu, 2009:4). Orff yaklaşımı her ne kadar ilkökul düzeyinde düşünülüyse de zihinsel ve bedensel engelli çocukların eğitimi içinde geniş kullanım alanı bulmuştur. Okul öncesi dönemi, ilkökul ve üniversite öğrencileri hatta yetişkinler gibi farklı yaş grubundaki topluluklar için basit fakat yaratıcı müzik deneyimleri kazandırma açısından oldukça etkilidir (Shamrock, 1997:41).

Suzuki Yöntemi: Çalgı öğretiminde benimsenmiş bir yöntem olan Suzuki yöntemi, Japonya'da Schinicki Suzuki tarafından keman için geliştirilmiş bir eğitim sistemidir. Bu yöntemle çocuğun doğuştan itibaren müzik dinlenmesi sağlanmakta, böylece kulağı eğitilmektedir (Özen, 2004:61). Suzuki metodu amacı, çocukların müzik yoluyla bir bütün olarak yetiştirilmesidir. Dr. Suzuki bütün hayatı boyunca çocukların müzikal algılama yolu ile güzelliğin farkına varmalarını ve onların insanlara saygı duymalarını sağlamayı hedeflemiştir (Kasap,

2005:117). Suzuki müziğin çocukların yaşamlarını zenginleştirme konusundaki büyük potansiyelini düşünmüş ve çocukların, yeteneklerinin en üst seviyesinde müzikle uğraşmalarını sağlayacak bir müzik eğitimi yöntemi geliştirmek istemiştir. Bu yöntemle de çocukların anadillerini öğrenmedeki rahatlık ve kolaylıkları konusundaki gözlemlerinden yola çıkılmıştır. Dil gelişiminin temel kurallarını incelemiş ve "ana dil yaklaşımı" olarak adlandırılan müzik eğitimi sistemine uyarlamıştır (Özal, 2007:2). Suzuki'ye göre her çocuk kendi anadilini öğrenmek için yeteneğini geliştirebildiği gibi, müzik yeteneğini de geliştirebilir. Bunun en iyi yolu da anadilini öğrenmede izlediği yöntemin takip edilmesidir. Dünyaya gelen bir çocuk önce sesleri dinler ve tanır. Bu sesleri taklit eder ve sonra sesleri çıkarmayı öğrenir. Anadil yaklaşımında müzik dinlemek en önemli unsurdur. Yetenek eğitimi çocuğun sahip olduğu yetenekler, aile ve öğretmenler tarafından teşvik edilmeli, ev ortamında yapılandırılmış bir dinleme ortamı sunulmalıdır (Say, 2013; Tecimer, 2005; akt., Türkmen 2016:98).

Dr. Suzuki müzik eğitiminin başlangıcından itibaren kulağın gelişimini vurgulamıştır. En önemli mesajı "gözden önce kulak; nota okumadan önce ezbere çalmak" olmuştur. Kulak eğitimi doğru yapılırsa, çocuklar güzel bir tonun ne olduğunu kavrayabilecekler ve böylece en mükemmel müzisyenler gibi çalabileceklerdir. Suzuki, anadilin öğrenilmesinde olduğu gibi, öğretmenin ve ailenin sağladığı müzikal bir ortamda çocukların sürekli olarak müzik dinlemelerini tavsiye etmiştir. Çocukların her gün sürekli olarak müzik eserlerini dinlemeleri hızlı bir şekilde öğrenmelerine neden olacağı gibi, dinledikleri örneklerdeki sanatçılar gibi çalmaya da çaba göstereceklerdir. Bu metot ile çocuklar müzikal duyuları gelişmiş bireyler olacaklardır (Kasap, 2005:120).

Kodály Yöntemi: Zoltan Kodály (1882-1967) Macar eğitimci, besteci ve müzikologdur. Kodály, özellikle küçük çocukların eğitimleriyle ilgilenmiş olup, eğitimin, mümkün olan en erken yaşta başlaması gerektiğine inanmıştır (Özeke, 2007:113). Müzik eğitiminin çok erken yaşta başlaması gerekliliği, şarkı söylemenin müzik eğitiminin temelini oluşturduğu ve işitme becerisiyle yakından ilişkili olduğu düşüncesi, bireylerin müzik eğitiminde aktif biçimde rol alması gerektiği, bunun da en özgür biçimde kullanabilecekleri çalgı olan kendi sesleri ile desteklenebileceği fikri Kodály felsefesinin temelini oluşturmaktadır (Şimşek ve Bilen, 2017). Kodály anadilin çocuklar için çok önemli olduğuna inanarak özellikle kendi kültürünün halk müzikleriyle ilgilenmiştir. Şarkı söylemenin hem kulağı hem de zekâyı geliştirdiğini söylemiş, bu yolla kulaklarıyla görüp, gözleriyle duyabilen okur-yazar çocuklar yaratabileceğine inanmıştır (Boshkoff, 1991:33). Kodály yönteminin amaçları; her çocukta var olan müzik kapasitesini en yüksek düzeye çıkarmak, müziğin dilini çocuklara öğretmek ve onları bu dille okuyup, yazıp üretecek hale getirmek, çocukları kendi dil ve kültürlerinin ürünleri ile tanıştırmak (halk türküleri, halk dansları vb.), çocukları dünyanın en büyük sanat eserleri ile tanıştırmak ve bu müzikleri dinlerken, çalışırken ve çözümlerken, müzik üzerine dayanan bir bilgiden kaynaklanan güvenle müziği ve yaşamı sevmelerini sağlamaktır (Yıldırım, 2010:142). Kodály geliştirdiği yöntem ile çocuğun doğal gelişimine odaklanan bir yaklaşım sergilemiş ve öğretimin çocuğun yaşantısında bilinen olgulardan yola çıkılarak gerçekleştirilmesi gerektiğini savunmuştur. Kodály felsefesi, müzikaliteyi geliştirme adına ve çocukların nasıl daha iyi öğrenebileceğine açıklık getirmek adına düşünülmüş bir sistemdir (Özeke, 2007:117).

Dalcroze Yöntemi: İsviçreli besteci ve armoni öğretmeni olan Emile Jaques Dalcroze (1865-1950)'un geliştirdiği bu yöntemin amacı, çocuğun müziksel işitme yeteneğini, ritim duygusunu ve yaratıcılığını

oyunlar ve ritmik jimnastikle geliştirmektir (Dündar, 2003:2). Yöntem bir yandan çocuğun kendisine olan güven duygusunu güçlendirmekte, bir yandan da uyumlu olma özelliğini kazandırmaktadır. Dalcroze yöntemi her yaştaki çocuklar için uygundur (Tufan, 1995:36). E.J. Dalcroze'un, tohumlarını Cezayir'deki bir tiyatronun yardımcı orkestra şefliğini yürüttüğü dönemde attığı bu yöntem Avrupa'da o dönemlerde müzik eğitiminde göz ardı edilen beden-müzik ilişkisini içermektedir. Bu yönüyle Dalcroze Eurhythmic, günümüzde sadece bir müzik öğretim yöntemi olarak değil, insan ve müzik ilişkisinin fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik boyutlarının açılımını sağlayan bir perspektifte ele alınmaktadır (Özmenteş, 2007:627). Bu yöntem çalgı eğitimi öncesinde çocukların kulağını geliştirmek ve el işaretleri kullanarak notaların birbiriyle ilişkisini kavramak yönünden Kodály yöntemine benzemektedir. Çocuklar, müziğin temel prensiplerini öğrendikten sonra, keman, viyolonsel, piyano ve gitar eğitimi almaktadırlar (Heslop, 1995:12).

Dalcroze yaklaşımında beden bir çalgı olarak kabul edilir. Kulağıyla duyduğu ezgi ve ritimleri bedeniyle harekete dönüştüren öğrenci, müziği sadece kulağı ile duyup bir çalgı ile değil, bütün bedeniyle yorumlar ve hisseder. Bu farkındalık daha sonra çalgı performansına ve eserleri yorum gücüne yansımaktadır (Türkmen, 2016:84). Dalcroze, derslere müziğin ritmine uygun yürüme hareketi ile başlar ve öğrencilerden ne duyuyorlarsa ona göre hareket etmelerini ister. Böylece yaratıcılığın temelleri doğaçlama ile atılmış olur. Doğaçlama, Dalcroze yönteminin en önemli ögesidir (Gürgen, 2006). Dalcroze, doğaçlamanın çalgı çalışmalarının vazgeçilmez bir parçası olması gerektiğini savunmuştur. Doğaçlama, öğrenilenleri uygulayabilmek, müzik anlayışını ortaya çıkarabilmek ve yaratıcı yeteneği geliştirebilmek için bir yoldur (Tuncer, 2012:33). Öğretmen, piyano veya vurmali bir çalgıyla doğaçlama yapar, öğrenciler de duyduklarını hareketle ifade ederek doğaçlarlar. Konuşma, el çırpma, şarkı, hikâye, vurmali çalgılar doğaçlamada kullanılan araçlardır. Çocuklar duydukları müziği kendilerine göre ifade etme fırsatı elde etmiş olurlar. Repertuar doğaçlama müzik üzerine kuruludur. Zaten bu yöntemin en önemli özelliği; çocukların hareket edebilme yeteneklerini kendi kendilerine ortaya çıkarabilmelerini sağlamaktır. Müzikal ritmin kişinin bedeninde doğal ritimlerde olduğunu savunur (Gürgen, 2006:91).

Carabo-Cone Yöntemi: Madaleine Carabo-Cone tarafından geliştirilen bu yöntem, okul öncesindeki çocuklara müzik terimlerinin somut ve görünür biçimde kavratılması gerçeğine dayanır (Özen, 2004:62) İsviçreli psikolog Jean Piaget (1896-1980)'nin gözlemlerinden yola çıkılarak hazırlanan bu yöntemde, çocuklar öğretilen konuların bir parçası hâline getirilerek müzik çalışmalarını sürdürürler. Örneğin Do Majör akorunu seslendirmek için bir çocuk do, diğer çocuk mi ve diğeri de sol notasını söyler. Bu yöntemde göre çocuklar bir dizi oyuna müziği yaşayarak öğrenmektedirler (Tufan, 1995:36).

Renklemeli Yöntem: Müziğin kullanım alanı, yazıya dökülmesiyle yaygınlaşmış, notanın kullanımı ile de öğretme ve yeni sistemler oluşturma süreci ortaya çıkmıştır. Müziksel işitme, okuma, yazma eğitimindeki soyutluğun mümkün olabildiğince somutlaştırılması için çeşitli yöntemler denenmiş, bu konuda belli ekoller oluşturulmuştur. Müzikteki öğretme yöntemlerinde simge, şekil ve benzeri kolaylaştırıcı unsurlar ile birlikte seslerin uzunluk- kısalık ve incelik-kalınlık özelliğine ilişkin semboller kullanılmıştır. Örneğin Tonik sol-fa yönteminde kullanılan, tonalitedeki seslerin özelliklerini ve sürelerini göstermek için belli el işaretlerine dayalı fonomimi ve ritim dili önemli araçlardır (Tonik sol-fa yöntemi, İngiliz müzik eğitimcisi Sarah Glover tarafından ortaya atılmıştır. Glover, yönteminde nota isimlerinin baş harflerini kullanmıştır). Aynı yöntemi

kullanan Hundoeger ise, ayrıca çocuklara yedi nota için yedi farklı renkte ve ikilik, dörtlük, sekizlik, onaltılık nota değerleri için farklı büyüklükte kesilmiş kartonlar ile ölçü çizgisi olarak kullanılabilir. kibrit çöpü ve benzeri çubuklardan oluşan oyun takımlarını kullandırmıştır. Böylece çocukların hem ilgilerini çekmeyi amaçlamış, hem de ezgilerini veya duydukları ezgileri ifade etmelerini sağlamıştır (Göğüş, 2009:36-42).

M. Battke'nin yönteminde; sesleri dizeler üzerinde grafiklerle göstererek yapılan bir öğretim aşaması bulunur. Battke yöntemini uygularken çocuklar için açık ve somut olmasına özen göstermiş, bu amaçla başlangıç çalışmalarında grafikler, sonraki çalışmalarında da değişken nota, diyagramlar, dikey ve eğri ses merdivenleri, toniği kırmızıya boyalı dizeler kullanmıştır. Battke'ye göre bir müzik dersinde dikkatin daima diri tutulması ve bunun için de çeşitlilik önemlidir (Göğüş, 2009:46-48). Bu yöntemle çalışan Çek eğitimci Ptaçinski ise, alıştırmalar sırasında (sadece do için kırmızı değil) yedi nota için yedi farklı renk kullanmıştır. Egzersizler sekiz basamaklı bir gam merdiveni üzerinde yapılır. Bu basamaklar do-kırmızı, re-beyaz, mi-sarı, fa-kahverengi, sol-mavi, la-yeşil, si-mor olmak üzere farklı renklere boyanmıştır. Önce do-mi-sol yani kırmızı-mavi-sarı renkler üzerinde kulak eğitimi çalışmaları yapılır, sonra sıra ile si, re, fa, la seslerine geçilir. İlk yılda yalnız majör ton işlenir, ikinci yılda minöre geçilir. Battke yöntemini kullanan diğer bir eğitimci Wunsch ise, sadece do-mi-sol için kırmızı, sarı ve mavi renklerde kartonlar kullanmıştır (Göğüş, 2009:49). Temel renklerin birleştirilme kuralıyla, temel müzik aralıklarını birleştirmede yapısal benzerlik olduğu söylenebilir.

Örneğin temel renkler arasında yer alan kırmızı ve sarı renklerini birbiri ile karıştırdığımızda, turuncu rengini elde ediyorsak, müzikte de tam dörtlü aralığına minör üçlü aralığını eklersek minör altılı aralığını elde ederiz (Firth, 2012:2). D. Jameson'a göre, müzikteki diyatonik dizi ana renklerin olan kırmızı, sarı, mavi ve ara renklerin olan turuncu, yeşil, mor gibi renklerle sembolize edilebilir. Bunun yanı sıra kromatik dizi ise, renk karışımlarıyla ifade edilebilir (Jameson, 1844:13). D. Jameson'a göre, notaların ton farklılıklarının renklerle gösterilmesinin yanı sıra, müzikteki vurgu da rengin yoğunluğu ve derinliği ile kağıt üzerinde gösterilebilir. Sus işareti için, işaretin süresini yansıtacak oranda boşluk kullanılabilir. Staccato ise, çok kısa boşluklarla ifade edilebilir. Notalardaki süre uzamaları da eşdeğer boyutsal genişlemelerle gösterilebilir (Jameson, 1844:16).

Her notaya karşılık gelen renk tonu aralıkları, insan gözünün renk ve ton seçme yetenekleriyle uyumlu olup, her notaya karşılık gelen renklerin ayırt edilmesi olasıdır. Bu nedenle de notaların bellekte tutulabilmesinde, her notanın eş renk tonunu algılayabilmek büyük bir kolaylık sağlamaktadır. Her notanın ses özelliğini bellekte zorluk çeken kişilerde ve özellikle ilköğretim düzeyindeki çocuklar üzerinde, kulağın frekans seçim yeteneğini renklerle oluşturulan metodlarla destekleyerek geliştirmek mümkündür. Görsel ve işitsel yetenekleri yeterli düzeyde olan kişiler üzerinde, renklerle notaların gösterildiği veya müziğin renklerle ilişkilendirilebildiği çeşitli öğretim metodlarının nota öğretimi üzerindeki etkisi deneyselleştirilebilir. İşitsel ve görsel duyumlarımızla birlikte kullanılmasının hem ilgi çekici hem de kolaylaştırıcı olabilmesinden dolayı renklerle nota öğretim metodları, müziği algılamada en iyi metodlardan biri olarak kabul edilebilir (Mestan, 2013).

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırmanın önemlerinden biri; alan yazında okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde uyguladıkları yöntem, teknik ve yaklaşımlarını inceleyen araştırma sayısının yok denilecek kadar az olmasıdır. Bu araştırma Türkiye’de ve alan yazında okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde uyguladıkları yöntem, teknik ve yaklaşımlarını inceleyen bir çalışmadır, bu nedenle araştırmanın alan yazındaki eksikliği gidereceği düşünülmektedir. Bu çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde uyguladıkları yöntem, teknik ve yaklaşımlarla ilgili görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıda yer alan soruların yanıtları aranmıştır.

- Okul öncesi dönem müzik etkinliklerinde uygulanabilecek yöntem, teknik ve yaklaşımlar ile ilgili neler söyleyebilirsiniz?
- Müzik etkinliklerinizi planlarken bu yöntem, teknik ve yaklaşımlardan hangilerine, ne sıklıkta yer veriyorsunuz?
- Müzik öğretim yöntem, teknik ve yaklaşımlarını etkinliklerinizde hangi amaçlar doğrultusunda uyguluyorsunuz?
- Uyguladığınız bu yöntem, teknik ya da yaklaşımların müzik etkinliklerini yaparken size sağladığı avantaj ve dezavantajlar nelerdir?
- Müzik etkinliklerinizde uyguladığınız yöntem, teknik ve yaklaşımlar hakkında herhangi bir eğitim aldınız mı? (Lisans, yüksek lisans aşamasında veya hizmet içi eğitim)

3. MÜZİK YÖNTEMLERİNİN ÇOCUK GELİŞİMİNE ETKİLERİ (EFFECTS OF MUSIC METHODS ON CHILD DEVELOPMENT)

Suzuki Yöntemi, Orff Yöntemi, Kodály Yöntemi, Carabo-Cone Yöntemi, Dalcroze Yöntemi ve Renklemeli yöntem çalgı eğitiminde kullanılan yöntemlerdir. Bu yöntemlerle, öğrencilere çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenerek motivasyonun arttırılması sağlanabilir (Akpınar ve Çaydere, 2011:300). Bu yöntemler, Suzuki Yöntemi, Orff Yöntemi, Kodály Yöntemi, Carabo-Cone Yöntemi, Dalcroze Yöntemi ve Renklemeli yöntem olarak makalede açıklanmıştır. Sözü edilen tüm yöntemlerde ortak amaç, öğrencilere çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenmesi ve erken yaşta müzik eğitimine başlayan çocuklara yönelik olmasıdır (Akpınar ve Çaydere, 2011:294). Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci, yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirecek ve müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacaktır (Tanrıverdi, 1997:8). Çocuğun ritim eğitimi alması, onun ritim duygusunun ve dolayısıyla kulak duyarlılığının gelişmesine; müzik yoluyla hareket etmesi, enerjisini olumlu yönde harcamasına; toplu olarak şarkı söylemesi, sesini denetlemeyi kavramasına, arkadaşlarına uyum sağlamasına, birlikte iş yapmanın zevkini tatmasına ve toplumla uyum içinde olması gerektiğini kavramasına yardımcı olur. Bu yollarla çocuk, birlikte iş yapmanın gerektirdiği disiplin alışkanlığını kazanacak, özgüven duygusunu geliştirecektir (Tufan ve Sökezoğlu, 2009:3). Hızla değişen çağa ayak uydurabilmek için özgür iradeye sahip, düşüncelerini rahatlıkla ifade edebilen, yenilikçi bireylerin yetişmesi gerekmektedir. Bu da her bireyin içinde var olan yaratıcılık özelliğinin geliştirilmesi ile mümkündür. Müzik, yaratıcı etkinlik çalışmaları için bize önemli ipuçları sunmaktadır. Bireyin duygu ve düşüncelerini ifade etmesinde, kişiliğini ve yeteneklerini daha derinlemesine tanıyıp geliştirmesinde, iyiye ve güzele yönelmesinde müziğin etkisi yadsınamaz bir gerçektir (Uçal, 2003:1). Çocuklara verilen müzik eğitiminin onların özgüveni yüksek, ruhsal gelişimlerini

sağlıklı tamamlamış, kişilikleri oturmuş, disiplinli, sosyal, iyi ve kötüyü ayırt edebilecek bakış açısına sahip ve daha iyi davranışlar sergileyen bireyler olmaları yolunda teşvik ettiği yapılan araştırmalar ile belirlenmiştir. Buna ilaveten, çalışmalar göstermektedir ki müzik eğitimi alan çocukların almayanlara oranla daha yüksek ders notları, test skorları ve akademik becerileri olmaktadır. Bu da onların yaratıcı, başarılı ve üretken bireyler olarak yetişmelerinde katkı sağlamaktadır (Uluğbay, 2013:1031).

4. YÖNTEM (METHOD)

Bu bölümde araştırmanın modeline, araştırmacının rolüne, katılımcılara, araştırmada izlenecek sürece, verilerin toplanmasına ve verilerin analizine yer verilmektedir.

4.1. Araştırma Modeli (Research Model)

Araştırma betimsel bir durum saptaması niteliğinde olup, nitel araştırma teknikleri temel alınarak desenlenmiştir. Araştırmada nitel araştırma çeşidi olan tipik durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışmalarında amaç, belirli bir duruma ilişkin sonuçlar ortaya koymaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu araştırmada durumu ortaya koyabilmek için okul öncesi öğretmenleriyle görüşme yapılmıştır.

4.2. Katılımcılar (Participants)

Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2006) ve Berg (2009)'e göre, kolay ulaşılabilir durum örnekleme yönteminde, araştırmacı yakın olan ve erişilmesi kolay olan denekler üzerinde çalışmayı seçer. Yıldırım ve Şimşek (2006)'e göre, kolay ulaşılabilir durum örnekleme tekniği araştırmacının diğer örnekleme yöntemlerini kullanma olanağının bulunmadığı durumlarda kullanılır ve bu teknik araştırmaya hız ve pratiklik sağlar. Lincoln ve Guba'nın (1985) da belirttiği gibi örnekleme alınan kişilerle ilgili durumun doyurucu bir açıklamasını yapabilmek için 12'den az ve 20'den fazla olmayacak bir biçimde örneklemin seçilmesine özen gösterilmelidir. Nitel çalışmalarda dikkate alınan bu ilkeye uygun olarak bu araştırmada Samsun ilinde okul öncesi eğitim kurumlarında görevli öğretmenler arasından 15 öğretmen araştırmaya gönüllü olarak katılmıştır. Bu okullarda görev yapan öğretmenlerle ön görüşme yapılmış ve araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyenlerle ders saatleri dışında randevu alınarak görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların doğrudan görüşleri aktarılırken Ö1, Ö2, Ö3... şeklinde kodlar kullanılmıştır. Aşağıda, Tablo 1'de görüşmeye katılan öğretmenlerin kişisel bilgilerine yer verilmiştir.

Tablo 1'de görüldüğü gibi görüşme yapılan okul öncesi öğretmenlerinin tamamı kadındır. Öğretmenlerden bir tanesinin 1 yıl, bir tanesinin 4 yıl, iki tanesinin 5 yıl, bir tanesinin 6 yıl, bir tanesinin 8 yıl, iki tanesinin 9 yıl, bir tanesinin 10 yıl, iki tanesinin 11 yıl, iki tanesinin 12 yıl, bir tanesinin 13 yıl, bir tanesinin 18 yıl mesleki kıdemi bulunmaktadır. Öğretmenlerin mezun oldukları okula bakıldığında, dördünün Anadolu Üniversitesi'nden, dört tanesinin Selçuk Üniversitesi'nden, yedi tanesinin de Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nden mezun oldukları görülmektedir.

Tablo 1. Öğretmenlerin kişisel bilgileri
(Table 1. Teacher's personal information)

	Cinsiyet	Yaş	Mesleki Kıdem	Mezun Olunan Okul
Ö1	Kadın	31	9 yıl	Anadolu Üniversitesi
Ö2	Kadın	36	13 yıl	Selçuk Üniversitesi
Ö3	Kadın	36	12 yıl	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ö4	Kadın	40	18 yıl	Selçuk Üniversitesi
Ö5	Kadın	35	10 yıl	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ö6	Kadın	28	4 yıl	Anadolu Üniversitesi
Ö7	Kadın	41	11 yıl	Anadolu Üniversitesi
Ö8	Kadın	37	9 yıl	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ö9	Kadın	28	6 yıl	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ö10	Kadın	23	1 yıl	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ö11	Kadın	30	8 yıl	Anadolu Üniversitesi
Ö12	Kadın	35	12 yıl	Selçuk Üniversitesi
Ö13	Kadın	27	5 yıl	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ö14	Kadın	34	11 yıl	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Ö15	Kadın	27	5 yıl	Selçuk Üniversitesi

4.3. Verilerin Toplanması (The Data Collection)

Bu çalışmanın verileri 2018 yılı şubat ayı içerisinde toplanmıştır. Verileri toplamak için nitel araştırmalarda kullanılan görüşme tekniği, görüşme teknikleri içerisinde de yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ne tam yapılandırılmış görüşmeler kadar katı ne de yapılandırılmamış görüşmeler kadar esnektir; iki uç arasında yer almaktadır (Karasar, 1999). Araştırmada verileri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunda yer alan sorular, alan yazın taranarak oluşturulup, bu sorulara yönelik okul öncesi eğitimi konusunda çalışan alan uzmanlarının görüşleri alınmıştır. Alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda görüşme sorularına son hali verilmiş, oluşturulan görüşme soruları araştırma kapsamındaki öğretmenlere yöneltilmiştir. Görüşmeler katılımcıların çalıştıkları okulda, okul müdürü ya da öğretmenlerin uygun gördükleri sessiz bir ortamda yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler ortalama 30 dakika sürmüş ve öğretmenlerin izni alınarak ses kayıt cihazı ile kaydedilerek daha sonra deşifre edilmiştir.

4.4. Verilerin Analizi (The Data Analysis)

Öğretmenlerin görüşme formuna kaydedilen cevaplarından elde edilen verilerin çözümlenmesinde, betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analizde veriler, araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre oluşturulur. Betimsel analizde görüşülen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Sorulara verilen cevaplar bu doğrultuda değerlendirilerek bu temalara yapılan vurgular belirlenmiş ve bu öğretmenlerin görüşleri sunulmuştur. Öğretmenlerin görüşleri sunulurken, direkt alınarak tırnak içinde verilmiş ve yorumlanmıştır.

5. BULGULAR VE TARTIŞMA (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

Bu bölümde okul öncesi öğretmenleri ile gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilen bulgular ve tartışma kısmı yer almaktadır. Katılımcıların görüşleri, gizlilik esasına dayanılarak, isimleri verilmeden kodlanarak aktarılmıştır. Buna göre katılımcılar "Öğretmen'i ifade etmesi açısından "Ö" olarak kodlanmış ve her katılımcıya kodunun yanına "Ö1, Ö2, Ö3." şeklinde bir numara verilmiştir. Görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular sorulara göre sıralanarak verilmiştir.

- **Okul öncesi dönem müzik etkinliklerinde uygulanabilecek yöntem, teknik ve yaklaşımlar:** Öğretmenlerden dokuz tanesi (Ö1, Ö3, Ö4, Ö7, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15) Orff yaklaşımını kullandıklarını, dokuz tanesi (Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö11, Ö14, Ö15) ritim çalışmalarını kullandığını, üç tanesi (Ö13, Ö14, Ö15) şarkı söyleme çalışmalarını kullandığını, iki tanesi (Ö3, Ö11) dinletip-tekrar ettirme yöntemini kullandığını, iki tanesi (Ö13, Ö15) ses dinleme-ayrıt etme çalışmaları kullandığını, bir tanesi (Ö10) beden perküsyonunu öne çıkaran teknikleri kullandığını, bir tanesi (Ö15) yaratıcı hareket ve dans çalışmalarını kullandığını, bir tanesi (Ö13) nefes açma çalışmalarını kullandığını ve bir tanesi (Ö8) de ezgi çalışmaları kullandığını belirtmiştir. Öğretmenler, bu düşüncelerini şu cümlelerle dile getirmişlerdir:
Ö1: "Müzik etkinliklerinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden gün içerisinde ritim ve Orff çalışmaları kullanıyorum."
Ö2: "Öncelikle çocuğun müzik kulağı için çok önemli. Verilen sesleri algılamaları ve uygulama teknikleri göz önüne alınarak ritim çalışmaları yapılmalıdır."
Ö3: "Okul öncesi dönemde müziğin çok önemi olduğunu düşünüyorum. Ben genelde şarkıları öğretirken önce çocuklara şarkıyı dinletip sonra kendim söyleyerek sonra da çocuklarla birlikte tekrar ediyorum. Yani dinletip- tekrar ettirme yöntemini kullanıyorum. Müziği sadece müzik etkinliği ile sınırlandırmayıp geçişlerde de kullanıyorum. Yaklaşımlardan Orff yaklaşımını kullanıyorum. Orff ve ritim çalışmalarının çok faydalı ve zevkli olduğunu düşünüyorum."
Ö4: "Müzik etkinliklerinde genellikle marakas, tef, zil, çingirak gibi ritim aletleri kullanılmasının çocukların ritim duygusunun gelişimine etkisinin çok olduğunu düşünüyorum. Yaklaşım olarak Orff yaklaşımına çok sık uyguluyoruz ve bu çalışmalar çocukların zevkli bir şekilde zaman geçirmesini sağlıyor. Ayriyeten sınıflarımızdaki akıllı tahtalardan yararlanıyoruz. Çocukların bu araç gereçler sayesinde hem görsel hem işitsel öğrenme şansı oluyor. Şarkılar çocuklara animasyonlarla veriliyor. Böylece çocukların yaş ve gelişim seviyesine göre şarkıları görsel olarak öğrenmesi de sağlanıyor."
Ö5: "Çocuklara ritimsel hareketlerle başlanılarak birlikte hareket edebilme becerisi kazandırılır. Hareketlerle pekiştirmeler yapılır."
Ö6: "Çocuklara ritim ile başlanarak birlikte hareket etme becerisi desteklenebilir."
Ö7: "Orff yaklaşımı en çok kullandığımız yaklaşım türü. Kalabalık sınıflarda uygulanması zor oluyor. Bu yüzden Orff çalışmalarını basitleştirerek uygulatıyorum. Çocukların gelişimi açısından bu çalışmaların çok yararlı olduğunu söyleyebilirim."
Ö8: "Okul öncesi müzik etkinlikleri uygulama aşamalarında yöntem ve teknik olarak genelde ritim çalışmaları, ezgi çalışması vb. yöntemlere yer veriyorum."
Ö9: "Orff yaklaşımı, ritimsel etkinliklerin girişinde kullanılır. İlk adım olarak ve yaygın olarak kullanıldığını biliyorum."
Ö10: "Yaş grubunun küçük olması nedeniyle dikkat süreleri kısıtlı. Bu süreyi verimli kullanabilmek adına doğru teknik seçimi önemlidir. Mesela beden hareketleri üzerinde durulacaksa beden perküsyonunu öne çıkan teknikler, sadece ritim önemli ise Orff yaklaşımı gibi farklı yaklaşımlar kullanılmalı."

Ö11: "Ritim çalışmalarının çok önemli bir yeri olduğunu söyleyebilirim. Teknik olarak dinletip-tekrar ettirme yöntemini kullanıyorum."

Ö12: "Okul öncesi müzik etkinliklerinde en çok kullanılan yaklaşımın Orff olduğunu biliyorum. Bu yaklaşım çocukların yaratıcılıklarının gelişmesini sağlıyor. Benim de çok kullandığım bir yaklaşımdır."

Ö13: "Küçük yaşta çocukların müzik ile tanıştırılmasının çok önemli olduğunu söyleyebilirim. Şarkı söyleme, nefes açma çalışmaları, ses dinleme-ayrıt etme ve Orff çalışmalarını etkinliklerimizde çok kullanıyoruz."

Ö14: "Çocuğun müzik kulağının ve müzik ruhunun gelişimi için çok önemli. Şarkı söyleme çalışmaları, ritim çalışmaları gibi tekniklere etkinliklerimizde yer veriyorum."

Ö15: "Ses dinleme-ayrıt etme çalışmaları, yaratıcı hareket ve dans, şarkı söyleme, ritim çalışmaları ve Orff gibi teknikler müzik etkinlikleri içinde kullanılır. Çocukta ritim duygusunu, müzik seviyesini geliştirmek açısından bu etkinliklerin önemli olduğunu söyleyebilirim."

- **Müzik etkinlikleri planlanırken yer verilen yöntem, teknik ve yaklaşımlar:** Öğretmenlerden dokuz tanesi (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö12, Ö14, Ö15) ritim çalışmalarına, altı tanesi (Ö4, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15) Orff yaklaşımına, üç tanesi (Ö6, Ö8, Ö14) şarkı söyleme çalışmalarına, iki tanesi (Ö3, Ö13) parça-bütün tekniğine, bir tanesi (Ö5) sarmal-bütünleşik yöntemine, bir tanesi (Ö15) ses dinleme-ayrıt etme tekniğine ve bir tanesi (Ö13) ses açma tekniğine yer verdiğini anlatmıştır. Öğretmenler bu düşüncelerini şu cümlelerle ifade etmişlerdir:

Ö1: "Gün içerisinde 10-15 dakika, haftanın her günü genellikle ritim çalışmalarına yer veriyorum."

Ö2: "Ritim çalışmalarına çoğunlukla yer veriyorum."

Ö3: "Ritim çalışması mutlaka gün içerisinde alınıyor. Parça-Bütün tekniği ile müzik çalışmaları yapıyorum."

Ö4: "En çok Ritim ve Orff çalışmalarını etkinliklerde kullanıyoruz. Koro çalışmaları da yapıyoruz."

Ö5: "Uygulanacak etkinliğe göre sarmal-bütünleşik yöntem kullanıyoruz."

Ö6: "Ritim çalışmaları, şarkı söyleme ve doğaçlama yöntemlerini haftada en az 3 gün kullanıyorum."

Ö7: "Günlük eğitim akışında aldığım etkinliklere uygun olarak müzik etkinliklerine yer veriyorum."

Ö8: "Planda ne kadar yer vermişsem o kadar uygulama yapmaya çalışıyorum. Genelde ritim çalışması ile birlikte şarkı söyleme çalışmalarına daha çok ağırlık veriyorum."

Ö9: "Orff yaklaşımı çocuklarda ritim ve koordinasyon gerektirdiğinden uygulaması kolay olduğu için uyguluyorum"

Ö10: "Orff eğitimini temel alıyorum. 2 yaş öğretmeniyim ve müziğin daha yeni keşfedildiği bu yaşlarda doğru ritim kazanımını öne çıkarıyorum. Müzikte ilk önce bütün halinde dinleyip sonra ritmine ayak uyduruyoruz."

Ö11: "Her gün mutlaka bir tane müzik etkinliğine yer vermeye çalışıyorum. Haftada bir gün de dışarıdan müzik öğretmeni ile ekstra çalışma yapıyoruz. 1 saat de İngilizce müzik çalışmasına vakit ayırıyoruz."

Ö12: "Genellikle ritim çalışmalarını ve Orff'u uyguluyoruz."

Ö13: "Orff yaklaşımını ve şarkı söylemede kullandığımız parça-bütün tekniği ve ses açma tekniklerini çok sık kullanıyorum."

Ö14: "En çok kullandıklarım ritim çalışmaları ve şarkı söyleme çalışmaları."

Ö15: "Her gün bir tane müzik etkinliğine yer vermeye çalışıyorum. Ritim çalışmalarını, ses dinleme- ayırt etme tekniğini ve Orff çalışmalarını daha çok uyguluyoruz."

- **Müzik etkinlikleri planlanırken yer verilen yöntem, teknik ve yaklaşımların uygulanma sıklığı:** Öğretmenlerden yedi tanesi (Ö1, Ö2, Ö5, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15) kullandıkları yöntem, teknik ve yaklaşımlara her gün yer verdiklerini söylerken, üç tanesi (Ö6, Ö7, Ö13) haftada 3 gün yer verdiğini, iki tanesi (Ö4, Ö9) haftada 2 gün yer verdiğini, bir tanesi (Ö3) ise haftada 1 gün yer verdiğini belirtmiştir. Bu düşüncelerini şu sözlerle açıklamışlardır:

Ö1: "Gün içerisinde 10-15 dakika, haftanın her günü genellikle ritim çalışmalarına yer veriyorum."

Ö2: "Ritim çalışmalarına çoğunlukla yer veriyorum. Her gün planımızda müzik çalışmaları olmasına özen gösteriyoruz."

Ö3: "Haftada 1 gün müzik etkinliklerine yer veriyorum."

Ö4: "En az haftada 2 gün müzik çalışmaları yapıyoruz."

Ö5: "Haftada her gün vermeye çalışıyoruz."

Ö6: "Ritim çalışmaları, şarkı söyleme, doğaçlama yöntemlerini haftada en az 3 gün kullanıyorum."

Ö7: "Haftada en az 3 kere."

Ö8: "Planda ne kadar yer vermişsem o kadar uygulama yapmaya çalışıyorum."

Ö9: "Haftada 2 gün yer veriyorum."

Ö10: "Orff eğitimini temel alıyorum. 2 yaş öğretmeniyim ve müziğin daha yeni keşfedildiği bu yaşlarda doğru ritim kazanımını öne çıkarıyorum. Müzikte ilk önce bütün halinde dinleyip sonra ritmine ayak uyduruyoruz."

Ö11: "Her gün mutlaka bir tane müzik etkinliğine yer vermeye çalışıyorum. Haftada bir gün de dışarıdan müzik öğretmeni ile ekstra çalışma yapıyoruz. 1 saat de İngilizce müzik çalışmasına vakit ayırıyoruz."

Ö12: "Müzik etkinliklerine her gün günlük eğitim akışı içerisinde 15-20 dakika yer veriyorum."

Ö13: "Haftada en az 3 kere plan içerisinde yer vermeye çalışıyorum."

Ö14: "Hemen hemen her gün planda yer vermeye çalışıyorum."

Ö15: "Her gün bir tane müzik etkinliğine yer vermeye çalışıyorum."

- **Müzik öğretim yöntem, teknik ve yaklaşımlarının uygulanmasında gözetilen amaçlar:** Öğretmenlerden beş tanesi (Ö4, Ö7, Ö9, Ö10, Ö12) çocukların müzik kulağını geliştirmek amacıyla uyguladıklarını söylerken, dört tanesi (Ö1, Ö5, Ö11, Ö15) ritim duygularını geliştirmek, dört tanesi (Ö1, Ö4, Ö12, Ö15) ses farkındalığı kazanmalarını sağlamak, dört tanesi (Ö6, Ö9, Ö14, Ö15) yaratıcılıklarını geliştirmek, iki tanesi (Ö7, Ö18) sosyal-duygusal alanı desteklemek, iki tanesi (Ö5, Ö14) sayısal zekâyı geliştirmek, iki tanesi (Ö6, Ö15) duygu ve düşüncelerini ifade edebilmelerini sağlamak, iki tanesi (Ö14, Ö15) ruhen rahatlamalarını sağlamak, bir tanesi (Ö4) estetik bir sanat anlayışı kazandırmak, bir tanesi (Ö8) dil gelişimlerine katkı sağlamak, bir tanesi (Ö3) sesleri ayırt edebilmelerini sağlamak, bir tanesi (Ö6) sosyal uyum sağlamak, bir tanesi (Ö3) dinlediklerini tekrar edebilme becerisini kazandırmak ve bir tanesi (Ö13) çalgı aleti çalma becerisi kazandırmak amacıyla bu yöntem, teknik ve yaklaşımları uyguladıklarını söylemişlerdir. Bu düşüncelerini şu şekilde dile getirmişlerdir:

Ö1: "Çocukların ritim duygularının gelişmesi, duydukları seslere, müziklere karşı farkındalık kazanmaları amacıyla müzik etkinliklerini uyguluyoruz."

Ö2: "Çocuğun sesleri doğru algılaması ilk amacımız olmalı. Uygulama, doğru sesleri çıkarabilme çocuğun yeteneğine ve yaş gelişimine göre değişiyor bu yüzden bunları öncelik alarak plan uyguluyoruz."

Ö3: "Sesleri ayırt edebilme, dinlediklerini tekrar edebilme, grup halinde uyumlu sesler çıkartabilme amaçları doğrultusunda uyguluyoruz."

Ö4: "Çocukların müzik kulağının gelişmesi, ses farkındalığının artması, estetik bir sanat anlayışının olması amacıyla müzik etkinliklerini uyguluyoruz. Sadece müzik etkinliklerinde değil başka etkinliklerde de müziği, şarkıları kullanıyoruz. Örneğin sayı öğretimi, okuma-yazma çalışmaları gibi."

Ö5: "Ritim duygusunu geliştirmek, bunun yanı sayısal zekâyâ yönelik gelişimi desteklemek amacıyla uyguluyoruz."

Ö6: "Sosyal uyum kazanmaları, kendilerini ifade etmeleri, yaratıcılıklarını geliştirmek amacıyla uyguluyoruz."

Ö7: "Müzik kulağını geliştirmek, sosyal-duygusal alanı desteklemek amacıyla uyguluyorum."

Ö8: "Çocuğun zihinsel gelişimine, dil gelişimine, sosyal-duygusal gelişimine, vb. gelişim alanlarına katkı sağlaması amacıyla uyguluyorum. Ayrıca drama, hareket etkinlikleri gibi farklı etkinlikleri eğlenceli hale getirmesi için de müzik ve ritim kullanıyorum."

Ö9: "Çocuklara uygulanabilirlik, materyal ihtiyaç olup olmadığı, çocuk sayısının uygunluğu, yaş grubu ve sayıya uygunluk ayrıca zamana uygunluk kriterlerini dikkate alarak uyguluyorum. Uyguladığım yöntem, teknik ve yaklaşımları çocukların yaratıcılıklarını geliştirmesi, müzik kulağının gelişimine yardımcı olması gibi nedenler doğrultusunda uygulatıyorum."

Ö10: "Müzik kulağını doğru yönde geliştirmek amacıyla uyguluyorum ve MEB kazanımlarına, çocukların ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerine uygun olma gibi kriterlere göre etkinlik hazırlıyorum."

Ö11: "Etkinlikleri günlük olarak alınan kavrama ya da konuya göre çocukların ritim duygularını geliştirmek amacıyla uyguluyoruz."

Ö12: "Çocukların müzik kulağını geliştirmek, ses farkındalığını arttırmak, yaratıcı bireyler olması için uyguluyoruz."

Ö13: "Yaratıcılıklarını geliştirmesi, çalgı aleti çalma becerisi kazanması, grup halinde uyumlu bir şekilde hareket etmesi, sağlıklı bir ruhsal gelişim sağlaması için bunları uyguluyoruz."

Ö14: "Çocukları ruhen rahatlatmak, zeka gelişimine katkıda bulunmak, yaratıcılıklarını artırmak amacıyla bu teknikleri ve çalışmalarını uyguluyoruz."

Ö15: "Çocuğun duygu ve düşüncelerini rahatça ifade edebilmeleri, ritim duygusunu geliştirmesi, yaratıcılıklarını geliştirmesi, ses farkındalığı kazanması ve ruhsal gelişimini geliştirmesi amacıyla uyguluyoruz."

- **Müzik etkinliklerinde uygulanan yöntem, teknik ya da yaklaşımların sağladığı avantajlar:** Öğretmenlerden sekiz tanesi (Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö12, Ö15) uygulanan yöntem, teknik ya da yaklaşımların eğlenerek öğrenme fırsatı sunmasının avantajlardan biri olduğunu söylerken, dört tanesi (Ö1, Ö5, Ö7, Ö9) çocuklarda ritim duygusunu geliştirdiğini, iki tanesi (Ö1, Ö11) dil gelişimlerinin gelişmesine yardımcı olduğunu, iki tanesi (Ö7, Ö14) yaratıcılıklarını geliştirdiğini, iki tanesi

(Ö9, Ö14) müzik kulağını geliştirdiğini, iki tanesi (Ö9, Ö15) işitsel farkındalığı geliştirdiğini, iki tanesi (Ö9, Ö14) ses ayırt etme becerilerinin geliştirdiğini, bir tanesi (Ö1) beden dilini geliştirdiğini, bir tanesi (Ö4) dikkati sağladığını, bir tanesi (Ö13) çocukları ruhen rahatlattığını ve bir tanesi (Ö13) grup olma bilincini sağladığını söylemiştir. Bu düşüncelerini şöyle dile getirmişlerdir:

Ö1: "Çocukların ritim duygularının gelişmesini sağlıyor. Sese ve müziğe karşı ilgilerini artırıyor. Müzik ile birlikte dans etmeleri beden dillerinin gelişmesini sağlıyor. Söylediği ve uyguladığı şarkılarla dil gelişimlerinin gelişimine yardımcı oluyor."

Ö2: "Avantajları; zevkli bir müzik saati geçirmemiz ve dersi eğlenceli hale getirmesidir."

Ö3: "Ritim çalışmaları ya da Orff çalışmaları müzik etkinliklerinin eğlenceli hale gelmesini sağlıyor."

Ö4: "Çocuğun dikkatini sağlıyor. Geçişlerde yardımcı oluyor. Sınıfı canlı tutuyor. Çocukların müzik ruhunun gelişmesine katkıda bulunuyor."

Ö5: "En büyük avantajlarından birisi ritim duygusunun gelişmesidir. Bunun yanı sıra hem eğlendiren hem öğreten bir çalışmadır."

Ö6: "Avantajları; çocukları eğlendirirken öğretmesidir."

Ö7: "Ritim duygusunun ve yaratıcılıklarının gelişmesi avantajlarıdır."

Ö8: "Avantajı çocuklar çok mutlu oluyor. Eğlenerek öğreniyorlar. Gelişim alanlarına katkı sağlamış olmanın hazzını alıyorum."

Ö9: "Avantajları; çocukta ritim ve koordinasyon becerisini geliştirmesi, müzik kulağını geliştirmesi, ses ayırımı yapabilme becerisi, işitsel farkındalığın gelişimi."

Ö10: "Avantajı çocuklara eğlenerek öğrenme fırsatı sunmasıdır."

Ö11: "Çocuklar bütün enerjilerini harcıyorlar. Dil gelişimi açısından da çocukların gelişimini olumlu yönde etkiliyor."

Ö12: "Çocuklar eğlenerek öğreniyorlar. Etkinlik güzel bir şekilde tamamlanıyor bu da beni rahatlatıyor."

Ö13: "Sınıfta birlikte hareket etme bilinci, çocukların ruhen rahatlama, enerjilerini atmaları avantajlı kısımları."

Ö14: "Avantajları; çocuklarda müzik kulağının geliştirmesi, ses ayırt etme becerisi kazandırması ve yaratıcılıklarını geliştirmesi."

Ö15: "Dersi eğlenceli hale getiriyor. Çocukların seyerek etkinliklere katılmasını sağlıyor. İşitsel farkındalığının gelişmesi diğer etkinliklere bizi olumlu olarak hazırlıyor."

- **Müzik etkinliklerinde uygulanan yöntem, teknik ya da yaklaşımların dezavantajları:** Öğretmenlerden sekiz tanesi (Ö2, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö11, Ö13, Ö14) herhangi bir dezavantajın olmadığını söylerken, beş tanesi (Ö1, Ö3, Ö8, Ö12, Ö15) müzik aletlerinin yetersiz olmasının, dört tanesi (Ö3, Ö4, Ö8, Ö15) sınıf mevcudu fazlalığının, iki tanesi (Ö1, Ö10) süre sıkıntısının olmasının, bir tanesi (Ö8) de uygun fiziksel şartların olmamasının dezavantajlardan olduğunu söylemiştir. Bunu şu cümlelerle dile getirmişlerdir:

Ö1: "Dezavantajları; her sınıfta yeterli sayıda müzik aletlerinin olmaması ve kaliteli bir şekilde uygulama yapamamamız. Her ne kadar okul öncesi öğretmenleri müzik dersi olsa da alanında uzman kişiler karşısında yetersiz kalıyor. Son olarak yarım günlük eğitim veren anaokullarında süre sıkıntısı yaşanıyor."

Ö2: "Dezavantaj yoktur, sadece yanlış ses verdiğinde düzeltmek zor olur. En basit örneği 5-6 yaş için flütte yanlış nota yanlış parmak göstermek. 1 ayak vuruşu ile 2 el çırpma çocuğa yanlış ritim sesi algılatılabilir."

Ö3: "Ritim aletleri eksikliğinden dolayı etkinlikleri verimli bir şekilde gerçekleştiremiyoruz. Sınıf mevcudunun fazla olmasından dolayı da çocuk sayısı arttıkça sınıf kontrolü zorlaşıyor. Haliyle her çocukla özel olarak ilgilenemiyoruz."

Ö4: "Dezavantaj olarak sınıf mevcudunun fazla olması beni ve çocukları olumsuz etkiliyor. Dil gelişiminde geri olan çocukların sınıf içi şarkı etkinliklerinde görev aldığı zaman kendini ifade etmesinde sıkıntı olduğu için çocuklarda içe kapanma olabiliyor."

Ö5: "Herhangi bir dezavantajı yok."

Ö6: "Çalışmalar dozunda ve yerinde uygulandığı sürece bence herhangi bir dezavantajı yok."

Ö7: "Dezavantajını pek görmedim."

Ö8: "Dezavantajları; Sınıf sayısı kalabalık olduğunda materyal yok ise çok sıkıntı çekiyorum. Sınıf ortamının da müzik etkinliğini gerçekleştirmek için uygun fiziksel koşulları olması gerektiğini düşünüyorum ve bu konuda da sorun yaşıyoruz."

Ö9: "Dezavantajını görmedim."

Ö10: "Dezavantajları; çok fazla dikkat toparlayıcı aralıklar veriyorum. Uzun süre bir etkinliğe vakit ayıramıyoruz. Ve şarkılar sıklıkla tekrar gerektiriyor."

Ö11: "Sınıf mevcudu az sayıda olduğu için herhangi bir dezavantajı olmuyor."

Ö12: "Dezavantaj olarak ritim çalışmalarında her çocuğa yetecek kadar ritim aletimiz olmuyor, bu konuda sıkıntı çekiyoruz."

Ö13: "Dezavantajı benim için yok."

Ö14: "Dezavantajlı bir kısmını görmedim."

Ö15: "Teknik ve yöntemler çeşitli müzik aletleri gerektirdiğinden ve sınıf mevcudunun fazla olması dezavantajlı yönlerindedir."

- **Müzik etkinliklerinde uygulanan yöntem, teknik ve yaklaşımlara dair eğitim durumu:** öğretmenlerden on üç tanesi (Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15) lisans eğitimi sırasında eğitim aldığını söylerken, iki tanesi (Ö2, Ö14) herhangi bir eğitim almadığını söylemiştir. Bunu dile getirdikleri cümlelerden bazıları şunlardır:

Ö1: "Okul öncesi öğretmenliği bölümünde müzik eğitimi aldım. Ekstra olarak flüt ve saz çalışıyorum. 3 yıl şan eğitimi de aldım."

Ö2: "İlkokul döneminden bu yana koroda görev aldım. Branşımdan dolayı da okul öncesi müzik dersini çok detaylı görmüşümdür. Onun haricinde bir müzik eğitimi almadım."

Ö3: "Lisans eğitimi sırasında aldım."

Ö4: "Lisans eğitimi sırasında aldım. Üniversite müzik hocamız Sefai ACAY' dan çok şey öğrendim. Okul öncesine yönelik müzik cdleri, şarkı kitaplarından hala faydalanırım. 16-18 yıl önce okul öncesi branşında yeterli kaynak olmadığı için kendisinin kitaplarından ve cdlerinden çok yararlanmışımdır."

Ö5: "Lisans eğitimi aşamasında aldım."

Ö6: "Lisans eğitimi sırasında müzik dersi aldım."

Ö7: "Lisans eğitimi aşamasında aldım."

Ö8: "Lisans eğitimi aşamasında müzik dersi aldım. Onun haricinde özel bir eğitim almak çok isterdim."

Ö9: "Teorik olarak bildiğim teknikleri "Müzik ve Drama" adlı Ercan Mertoğlu'nun seminerine katılarak öğrenmişim. Seminerin çok yararlı olduğunu söyleyebilirim."

Ö10: "Çeşitli Orff eğitim kurs ve seminerlerine katıldım."

Ö11: "Pantomim ve Müzik eğitimi dersleri aldım."

Ö12: "Müzik eğitimi seminerine gitmişim."

Ö13: "Lisans eğitimi sırasında Orff eğitim kurslarına katılmışım."

Ö14: "Herhangi bir eğitim almadım."

Ö15: "Lisans eğitimi aşamasında Müzik ve Orff eğitimlerine katıldım."

Okul öncesi öğretmenleriyle yapılan görüşmeler sonucunda öğretmenlerin büyük çoğunluğu, okul öncesi müzik etkinliğinin ritim ve Orff çalışmalarını kapsadığını ifade etmişlerdir. Bulut ve Aktaş da (2014) araştırmalarında örneklem grubundaki öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun sınıflarında eğitim programındaki müzik etkinliklerinden ritim çalışmalarını uyguladıklarını anlatmaktadırlar. Bu durumda iki araştırmanın sonuçları benzerlik göstermektedir. Görüşmeye katılan öğretmenlerden müzik etkinliklerinden beden perküsyonunu öne çıkaran teknikleri, yaratıcı hareket ve dans çalışmalarını, nefes açma çalışmalarını ve ezgi çalışmalarını en az kullanması ise düşündürücüdür.

Öğretmenlerin müzik etkinlikleri planlanırken yer verdikleri yöntem, teknik ve yaklaşımlar incelendiğinde en çok ağırlık verilen çalışmaların ritim çalışmaları olduğu, ikinci sırada Orff çalışmaları ve üçüncü sırada şarkı söyleme çalışmalarının olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. İlgili literatür incelendiğinde benzer sonuçlar karşımıza çıkmaktadır. Güler (2006) araştırmasında, okul öncesi öğretmenlerinin kullandıkları müziksel etkinlikler arasında en çok şarkı söyleme/dinleme etkinliklerinin bulunduğunu, ikinci sırada şarkı söyleme oyun ve üçüncü sırada ritim çalışmalarının olduğunu bulgulamıştır. Koca (2016)'nın yapmış olduğu araştırmadan elde edilen bulgular öğretmen adaylarının okul öncesi eğitim kurumlarında müzik etkinliklerine yer verilmekle beraber programdaki çalışmaların büyük bir bölümünün gerçekleşmediği; en çok şarkı söyleme çalışmaları ve oyun dans çalışmalarına yer verildiği, ritim etkinliklerinin ise çok az yer aldığı görüşlerini yansıtmaktadır. Sönmezöz ve Hakyol (2016) tarafından yapılan araştırmada okul öncesi öğretmenleri müzik etkinliklerinin şarkı söylemenin ötesine gitmediğini, ritim çalışmaları ve müzik aletlerini etkinliklerle bütünleştirme konularında eksiklikler olduğunu ifade etmişlerdir. Sözbir ve Çakmak (2016)'ın yapmış oldukları araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin yarıya yakınının müzik etkinliklerinin şarkı öğretimi ve şarkı söyleme çalışmalarını kapsadığını belirtmişlerdir. Bu açıdan, beş araştırmanın sonuçları paralellik göstermektedir.

Öğretmenlerin müzik etkinlikleri planlanırken yer verilen yöntem, teknik ve yaklaşımlarının uygulanma sıklığı incelendiğinde büyük çoğunluğun müzik etkinliklerine her gün veya haftada üç kez yer verdiği, sadece bir öğretmenin ise haftada bir gün müzik etkinliği uyguladığı ortaya çıkmıştır. Topaç'ın (2008) araştırmasına göre, okul öncesi öğretmenlerinin büyük çoğunluğu sınıfta her gün mutlaka bir müzik etkinliği yapılmasının önemi üzerinde durmuşlardır. Bu durumda iki araştırmanın sonuçları benzerlik göstermektedir. Çocuk gün boyunca müziksel seslerle çevre çevre sarılmış olduğu ve öğretmenlerin fırsatları etkinliğe çevirebilecekleri düşünülmektedir. Bunun gerçekleşmemesi ise, öğretmenlerin almış oldukları eğitimin kalitesi ya da yeterliliğiyle bağlantılı olabilir. Alpaslan da araştırmasında (2010), örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, okul öncesi öğretmenliği lisans programlarından mezun olmuş olmalarına

rağmen, üniversitede aldıkları müzik eğitimini teori ve uygulama alanlarında yetersiz bulduklarını anlatmaktadır.

Müzik etkinliklerinin çocukların hangi gelişim alanlarını desteklediği konusundaki öğretmen görüşlerine bakıldığında büyük çoğunluk bilişsel gelişimi alanını desteklediğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerden iki tanesi sosyal-duygusal alanı ve bir tanesi de dil gelişim alanını desteklediğini ifade etmişlerdir. Bu sonuçtan yola çıkarak öğretmenlerin en çok bilişsel alan olmakla birlikte, genel olarak müzik etkinliklerinin tüm gelişim alanlarını desteklediğini düşündükleri söylenebilir. Sözbir ve Çakmak (2016)'ın araştırmasına bakıldığında müzik etkinliklerinin çocukların hangi gelişim alanlarını desteklediği konusundaki görüşlerine bakıldığında ise öğretmenlerin çoğu psiko-motor gelişim alanını, yarıya yakını bilişsel alanı, yarısı dil alanını, dört tanesi sosyal- duygusal alanı ve bir tanesi de öz bakım alanını desteklediğini belirtmişlerdir. Güler (2006) ve Özçimenli (2007) de araştırmalarında öğretmenlerin büyük çoğunluğunun müzik etkinliklerinin gelişim alanlarını desteklediğini düşündüklerini ifade etmişlerdir. Topaç da (2008) öğretmenlerin çok büyük bölümünün müzik etkinliklerinin tüm gelişim alanları üzerinde olumlu etkileri olduğunu söylediklerini belirtmektedir. Bu açıdan, beş araştırma sonuçları birbiriyle paralellik göstermektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

Okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde genel olarak müzik etkinliklerinde Orff ve ritim çalışmalarına ağırlık verildiği; en az yer verilen çalışmaların ise beden perküsyonunu öne çıkaran teknikler, yaratıcı hareket ve dans, nefes açma ve ezgi çalışmalarının olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin müzik etkinlikleri planlanırken yer verdikleri yöntem, teknik ve yaklaşımlar incelendiğinde en çok ağırlık verilen çalışmaların ritim ve Orff çalışmaları olduğu; en az ağırlık verilen çalışmaların ise sarmal-bütünleşik yöntemi, ses-dinleme ayırt etme ve ses açma tekniği olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin müzik etkinlikleri planlanırken yer verdikleri yöntem, teknik ve yaklaşımların uygulanma sıklığı incelendiğinde öğretmenlerin büyük bir kısmının kullandıkları yöntem, teknik ve yaklaşımlara planlarında her gün yer verdiği anlaşılmaktadır. Müzik öğretim yöntemi, teknik ve yaklaşımlarının uygulanmasında gözetilen amaçlar açısından öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında çoğunlukla çocukların müzik kulağını geliştirmek, ritim duygularını geliştirmek, ses farkındalığı kazandırmak ve yaratıcılıklarını geliştirmek amacıyla bu yöntem, teknik ve yaklaşımları uyguladıkları sonucuna varılmaktadır. Müzik etkinliklerinde uygulanan yöntem, teknik ya da yaklaşımların sağladığı avantajlar açısından öğretmen görüşleri incelendiğinde öğretmenlerden büyük çoğunluğun eğlenerek öğrenme fırsatı sunmayı avantaj olarak gördüğü; çok az bir kısmın ise beden dilini geliştirdiği, dikkati sağladığı, çocukları ruhen rahatlattığı ve grup olma bilincini sağlamasını avantaj olarak gördüğü anlaşılmaktadır. Çocuklar grupla şarkı söyleme sayesinde sesini kullanmayı ve diğer arkadaşlarına uyum sağlamayı öğrenir. Böylece toplumsallaşmayı, grup olma bilincini öğrenmeye başlar. Sosyalleşme ile birlikte dikkatini yoğunlaştırma, bedensel koordinasyonu sağlama ve beden dilini geliştirme müzik etkinliklerinin çocuğa sağladığı başlıca avantajlar arasında bulunmaktadır. Bu açıdan öğretmenlerden çok az bir kısmının beden dilini geliştirmeyi, grup olma bilincini ve dikkati sağlamayı müzik etkinliklerinin avantajı olarak görmesi düşündürücüdür.

Müzik etkinliklerinde uygulanan yöntem, teknik ya da yaklaşımların dezavantajları açısından öğretmen görüşleri incelendiğinde büyük çoğunluğun herhangi bir dezavantajın olmadığı,

öğretmenlerden az bir kısmının ise süre sıkıntısının olması ve uygun fiziksel şartların olmamasının dezavantajlı kısımların içerisinde olduğunu düşündüğü sonucuna varılmıştır. Öğretmenlerin müzik etkinliklerinde uygulanan yöntem, teknik ve yaklaşımlara dair eğitim durumlarına bakıldığında ise öğretmenlerden büyük bir kısmın lisans eğitimi sırasında eğitim aldığı sonucuna varılırken sadece iki tanesinin herhangi bir eğitim almadığı sonucuna varılmıştır.

Araştırma sonucu elde edilen bulgular ışığında sunulan öneriler aşağıda yer almaktadır:

- Okul öncesi eğitimde müzik derslerini yürüten okul öncesi ve müzik öğretmenlerine yönelik Dalcroze, Orff, Kodaly, Suzuki, Renklemeli ve Carabo-Cone yaklaşımlarını tanıtıcı, açıklayıcı, bilgilendirici ve uygulamalara yönelik hizmet öncesi, hizmet içi programlar düzenlenmelidir.
- Okul öncesi dönem çocuklarının müzik eğitimlerinde ses eğitimi ve şarkı öğretiminin büyük öneme sahip olduğu; bu nedenle öğretmen adaylarının bu yaş grubu çocukların eğitimine ilişkin "müzik öğretim yöntemleri" adı altında bir ders almaları önerilebilir.
- Okul öncesi müzik eğitiminde yer verilen çağdaş müzik öğretim yöntemlerinin uygulaması konusunda öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi gerekmektedir.
- Okul öncesi eğitimde müziğin etkili ve verimli bir eğitim aracı olduğu düşüncesinden yola çıkılarak; lisans eğitiminde verilen müzik eğitiminin ders saati açısından arttırılması ve içeriğinin zenginleştirilmesi önemli görülmektedir.
- Okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin lisans dönemi boyunca mutlaka bir eşlik çalgısını iyi derecede öğrenmeleri sağlanmalıdır. Bu eşlik çalgısı flüt, melodika gibi üfleli çalgılar değil; org, gitar, piyano gibi çok sesliliğe uygun, çocuk şarkılarına rahatlıkla eşlik edilebilecek bir enstrüman olmalıdır.
- Müzik etkinlikleri okul öncesi kurumlarında çocukların yaşamında sadece haftada bir kez yapılan bir etkinlik olmaktan çıkarılmalı, günün her saatinde ve her etkinlikte yer alabilmeli, öğrenim sürecinin doğal bir parçası olması sağlanmalıdır.
- Okul öncesi öğretmenlerinin, okul öncesi kurumlarında müzik öğretimine yönelik ihtiyaç duydukları materyallerin belirlenip, bu konuda tüm kurumlarda, gerekli standardizasyonun sağlanmasına yönelik çabalar gündeme gelmelidir.
- Benzer araştırmaların daha geniş bir örneklem üzerinde yapılması önerilmektedir.

NOT (NOTICE)

Bu çalışma, 28-30 Mart 2018 tarihleri arasında Kırıkkale'de düzenlenen " 1. Uluslararası Müzik Araştırmaları Öğrenci Kongresi 2018 " de sözlü bildiri olarak sunulmuş ve yeniden yapılandırılmıştır.

KAYNAKLAR (REFERENCE)

1. Akkaş, S., (1993). Okul Öncesi Eğitimde Müzik. Ankara: Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Yay.
2. Akpınar, G. ve Çaydere, Ö.Ö., (2011). Başlangıç Keman Eğitiminde Kullanılabilir Okul Şarkıları, Türküler ve Tekerlemeler. E- Journal of New World Sciences Academy: Fine Arts, Vol:6, No:2.
3. Alpaslan, U., (2010). Okulöncesi Öğretmenlerinin Aldıkları Müzik Eğitimi Doğrultusunda Uygulamakta Oldukları Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Problemler. Yayımlanmamış

- Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
4. Berg, B., (2009). *Qualitative Research Methods for the Social Sciences*. America: Allyn & Bacon.
 5. Boshkoff, R., (1991). "Lesson". *Music Educators Journal*, Vol.78, No.2.
 6. Bulut, D. ve Aktaş, A., (2014). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Etkinliklerini Uygulama Durumları (Niğde ili örneği). *The Journal of Academic Social Science Studies*, no.25-I, 21-34.
 7. Çimşir, Ö., (2013). Eğitimci eğitimi ve iletişim. K. O. Köçak ve N. Laslő (Ed.). *Müzik, Oyun ve Dans Üzerine Makaleler* (ss: 37-45). Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
 8. Dündar, M., (2003). Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Alanda Eğitim. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 23(1): 59-67.
 9. Firth, C.I., (2012). *Music and Colour: a new approach to the relationship*. <http://www.musicandcolour.net/> (Erişim Tarihi: 25.03.2018)
 10. Göğüş, G., (2009). *Müzik Öğretimi ve Yöntemleri*, Bursa.
 11. Göncü, İ., (2009). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Anasınıfı Öğretmenleri ile Müzik Öğretmenlerinin Müzik Çalışmalarına İlişkin Tutum ve Yeterliliklerinin Karşılaştırılması. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 23- 25 Eylül, OMÜ, Samsun.
 12. Göncü, İ., (2010). Okul Öncesi Eğitimde Müzik Eğitiminin Temel Sorunları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(2), 355- 362.
 13. Güler, N., (2006). Okul Öncesi Öğretmenlerin Müzik Etkinliklerini Gerçekleştirme Durumları ve Eğitim Gereksinimlerinin Belirlenmesi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
 14. Gürgen, E.T., (2006). Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem ve Yaklaşımlar. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Vol:7, No.12.
 15. Haselbach, B., (2015). Orff'schulwerk'in Getirdiği Çözümler Üzerine. *Andante Dergisi Eki: Türkiye'de Müzik Eğitimi ve Orff-Schulwerk*, Ss: 9-10.
 16. Heslop, C., (1995). *Primary Colours*, London: Music Teacher (March).
 17. Jameson, D.D., (1844). *Colour-Music*. Smith, Elder and Co., 65, Cornhill, London.
 18. Karasar, N., (1999). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. (8. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
 19. Kasap, B.T., (2005). *Suzuki Okulu Metodu*. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Vol:6, No:9.
 20. Koca, Ş., (2016). Öğretmen Adaylarının Bakış Açısıyla Okul Öncesi Kurumlarda Müzik Etkinliklerinin Değerlendirilmesi. *Journal of International Social Research*, 9(47).
 21. Lincoln, Y.S. and Guba, E.G., (1985). *Naturalistic Inquiry*. Beverly Hills, CA: Sage.
 22. Mestan, H., (2013). Müzik ve Renk İlişkisi. *Kaygı*. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi, (20), 299-304.
 23. Özal, K., (2007). *Suzuki Metodu*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
 24. Özçimenli, E., (2007). *Anaokullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Anaokullarındaki Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşleri (Eskişehir ili örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

25. Özeke, S., (2007). Kodály Yöntemi ve İlköğretim Müzik Derslerinde Kodály Yöntemi Uygulamaları. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Vol. 20, No.1.
26. Özen, N., (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Vol. 24. No.2.
27. Özevin, B., (2006). Oyun, Dans ve Müzik Dersine İlişkin Motivasyon Ölçeği. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, Denizli: Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi.
28. Özevin, B., (2018). Humanistic, Artistic and Pedagogic Aspects of Orff-Schulwerk Music and Dance Pedagogy Orff-Schulwerk Müzik ve Hareket Eğitiminin İnsani, Sanatsal ve Pedagojik Yönleri. Journal of Human Sciences, 15(1), 8-23.
29. Özmenteş, G., (2007). Müzikte Beden Zihin İlişkisi. 38. ICANAS 10 Vol.2, No.2.
30. Öztürk, A., (2003). Okulöncesi Eğitimde Müzik. İstanbul: Morpa Kültür Yayıncılık.
31. Shamrock, M., (1997). Orff-Schulwerk an Integrated Foundation. Music Educators Journal, Vol. 83. No.6.
32. Sönmezöz, F. and Haseski Hakyol, F.L., (2016). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Müzik Eğitiminin Okul Öncesi Öğretmenlerinin Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 4, ss:194-217.
33. Sözbir, S.A. ve Çakmak, Ö., (2016). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Etkinlikleri Hakkındaki Görüşleri.
34. Sun, M. ve Seyrek, H., (1998). Okul Öncesi Eğitimde Müzik. İzmir: Mey Müzik Eserleri Yayınları.
35. Şimşek, P.R. and Bilen, S., (2017). Reaching the Effective Music Literacy: Kodaly Method Etkili Müzikal Okuryazarlığa Ulaşmak: Kodaly Yöntemi. Journal of Human Sciences, 14(4), 4308-4319.
36. Tanrıverdi, A., (1997). AGSL Müzik Bölümlerinde Uygulanan Çalgı Eğitimi ve Viyolanın Çalgı Eğitimi İçerisindeki Yeri. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümler Sempozyumu.
37. Temiz, E., (2006). Okulöncesi Dönemde Müzik Eğitimi; Yaşanan Problemler ve Çözüm Önerileri. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, 26- 28 Nisan, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
38. Topaç, N., (2008). Okulöncesi Öğretmenlerinin ve Okulöncesi Dönem Çocuklarının Ebeveynlerinin Müzik Eğitimi Hakkındaki Düşüncelerinin İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
39. Tufan, S., (1995). Grup Piyano Eğitimi. AGSL Sempozyumunda Sunulan Bildiri. Trabzon: Mavi Nota Dergisi.
40. Tufan, S. ve Sökezoğlu, D., (2009). Oyun, Hareket, Dans ve Ritim Yoluyla Müzik En 7-11 Yaş Grubu Çocuk Yuvası Öğrencilerinin Sosyal Gelişimler Üzerine Etkileri. Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Bildiriler - 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu.
41. Tuncer, D., (2012) Okul Öncesi Eğitimde Dalcroze Yaklaşımı, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.
42. Türkmen, E.F., (2016) Müzik Eğitiminde Öğretim Yöntemleri, Ankara: Pegem Akademi Yay.
43. Uçal, E., (2003). Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Orff Öğretisinin Müziksel Beceriler Üzerindeki Etkileri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı.
44. Uluğbay, S., (2013). Müzik Eğitiminin Çocuk Zekâsına Olan Etkileri. Kastamonu Eğitim Dergisi, 21(3), 1025-1034.

-
45. Yıldırım, A. ve Şimşek, H., (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
 46. Yıldırım, A. ve Şimşek, H., (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınları.
 47. Yıldırım, K., (2010). Kodály Yönteminin ilköğretim Öğrencilerinin Keman Çalma Becerisi Üzerindeki Etkileri. Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi (BAED), Vol:1. No:2.